

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 663/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Kadurom, Republiky 16, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 119/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako podanú neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 119/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že bol účastníkom súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 13 C 102/2004 o vydanie bezdôvodného obohatenia v postavení žalobcu. V predmetnom konaní sa žalovaný vzájomným návrhom doručeným okresnému súdu 24. júla 2008 domáhal proti sťažovateľovi zriadenia vecného bremena k nehnuteľnosti. Okresný súd uznesením z 27. novembra 2008 vzájomný návrh žalovaného vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo následne vedené okresným súdom pod sp. zn. 6 C 119/2008. Okresný súd prípisom postúpil vec (o vzájomnom návrhu) Okresnému súdu Žilina z dôvodu miestnej príslušnosti. Keďže Okresný súd Žilina s postúpením veci nesúhlasil, predložil ju na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), ktorý uznesením sp. zn. 8 NcC 22/2009 z 28. augusta 2009 určil, že miestne príslušným súdom je okresný súd. Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 13 C 102/2004 bolo medzičasom právoplatne skončené.

3. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní o vzájomnom návrhu, ktoré bolo pôvodne po vylúčení veci na samostatné konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 6 C 119/2008. Sťažovateľ porušenie ním označeného základného práva odôvodňuje tým, že nemá žiadnu vedomosť o ďalšom postupe okresného súdu v namietanom konaní po tom, ako krajský súd rozhodol o otázke miestnej príslušnosti. Poukázal na to, že ďalší postup okresného súdu nezistil ani z listu predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 44/15 z 11. júna 2015, ktorým bola vybavená jeho sťažnosť na prietahy v konaní doručená 5. mája 2015, keďže sa v ňom len konštatuje, že spis vedený pod sp. zn. 6 C 119/2008 bol predložený Okresnému súdu Žilina ako miestne príslušnému ešte v roku 2009 a z uvedeného dôvodu je jeho sťažnosť nedôvodná.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené. ...

Okresnému súdu Čadca v konaní pod sp. zn. 6C/119/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov. ...

Jozefovi Kodajovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 7.000,- €.. ktoré je Okresný súd Čadca [REDAKOVANÉ] povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. ...

Okresný súd Čadca je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania pred Ústavným súdom vo výške 303,16 € a vyplatiť ich Mgr. Lubomírovi Kadurovi, advokátovi...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každého návrhu skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho

základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

10. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 119/2008 o vzájomnom návrhu žalovaného v pôvodnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 13 C 102/2004 po jeho vylúčení na samostatné konanie.

11. Ústavný súd z vyjadrenia okresného súdu sp. zn. Spr 1573/16 z 22. septembra 2016 k sťažnosti sťažovateľa a zo vzťahujúceho sa súdneho spisu, ktorý bol na vyžiadanie predložený ústavnému súdu, zistil tento priebeh namietaného konania:

12. Okresným súdom bolo pod sp. zn. 13 C 102/2004 vedené súdne konanie vo veci žalobcov [sťažovateľa ako žalobcu v 1. rade, [REDAKOVANÉ] ako žalobkyne v 2. rade a [REDAKOVANÉ] ako žalobcu v 3. rade (spolu ďalej aj „žalobcovia“)] proti žalovanej ([REDAKOVANÉ]) o zaplatenie 55 469 Sk s príslušenstvom. Žalovaný doručil 24. júla 2008 okresnému súdu vzájomný návrh, ktorým sa domáhal proti žalobcom určenia vecného bremena práva cesty. Okresný súd uznesením č. k. 13 C 102/2004-166 z 9. septembra 2008 (právoplatným 19. novembra 2008) vzájomný návrh žalovaného vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo následne vedené okresným súdom pod sp. zn. 6 C 119/2008. Postavenie účastníkov konania sa po vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie samozrejme zmenilo a v postavení žalobcu bola spoločnosť [REDAKOVANÉ] a v postavení žalovaných

boli sťažovateľ ako žalovaný v 1. rade, [REDACTED] ako žalovaná v 2. rade a [REDACTED] ako žalovaný v 3. rade (spolu ďalej aj „žalovaní“). Okresný súd postúpil vec ním vedenú pod sp. zn. 6 C 119/2008 z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu Žilina, ktorý konanie viedol pod sp. zn. 13 C 104/2009 a s postúpením nesúhlasil a predložil vec na rozhodnutie o miestnej príslušnosti krajskému súdu. Krajský súd uznesením č. k. 8 NcC 22/2009-43 z 28. augusta 2009, právoplatným 3. novembra 2009 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) určil, že miestne príslušným súdom na konanie aktuálne vedené Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 13 C 104/2009 je okresný súd. Okresný súd Žilina doručoval účastníkom uznesenie krajského súdu (sťažovateľovi bolo uznesenie krajského súdu doručené 15. októbra 2009) a následne 5. novembra 2009 doručil spis okresnému súdu, ktorý konanie vo veci viedol ďalej pod novou sp. zn. 11 C 169/2009.

13. Okresným súdom bolo vo veci vedenej pod novou sp. zn. 11 C 169/2009 nariadené pojednávanie na 16. február 2010 (predvolanie na pojednávanie bolo sťažovateľovi doručené 27. januára 2010). Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 12. februára 2010 k sp. zn. 11 C 169/2009 oznamuje, že mu „návrh vyššie uvedenej značky... nebol do dnešného dňa doručený“. Pojednávanie konané 16. februára 2010 sa sťažovateľ nezúčastnil bez ospravedlnenia. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 6. apríl 2010 (predvolanie na pojednávanie bolo sťažovateľovi doručené 15. marca 2010). Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu k sp. zn. 11 C 169/2009 navrhol konanie prerušiť. Okresný súd na pojednávaní konanom 6. apríla 2010, ktorého sa sťažovateľ nezúčastnil bez ospravedlnenia, vo veci rozsudkom rozhodol tak, že žalobe žalobcu (po pripustení úpravy žalobného návrhu) vyhovel (zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez pozemok k stavbe, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena v sume 10 312 € a žalovaných solidárne zaviazal na náhradu trov žalobcu v sume 1 539,97 €). Písomné vyhotovenie rozsudku č. k. 11 C 169/2009-118 zo 6. apríla 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) bolo sťažovateľovi doručené 10. júla 2010. Sťažovateľ v zastúpení advokátom [REDACTED] na základe splnomocnenia z 19. júla 2010 podal 21. júla 2010 odvolanie proti rozsudku okresného súdu. Následne sťažovateľ podal odvolanie aj proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku okresného súdu a proti uzneseniu

okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, o ktorých krajský súd rozhodol potvrdzujúcimi uzneseniami.

14. V priebehu odvolacieho konania vo veci samej žalobca navrhol pripustenie zámény účastníkov tak, aby na miesto sťažovateľa ako doterajšieho žalovaného v 1. rade bola pripustená [REDAKOVANÉ] (z dôvodu, že po rozhodnutí okresného súdu vo veci rozsudkom zo 6. apríla 2010 sa stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorej sa žalobca domáha zriadenia vecného bremena) a zobral späť návrh proti žalovaným v 2. a 3. rade. Krajský súd preto uznesením č. k. 10 Co 82/2011-172 z 15. decembra 2011 právoplatným 20. septembra 2012 pripustil vstup [REDAKOVANÉ] do konania ako žalovanej v 1. rade na miesto sťažovateľa a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania. Ďalej krajský súd uznesením č. k. 10 Co 82/2011-183 z 22. marca 2012 pripustil späťvzatie žaloby proti žalovaným v 2. a 3. rade, rozsudok okresného súdu v časti proti žalovaným v 2. a 3. rade zrušil a konanie zastavil, rozhodol o náhrade trov konania žalovaných v 2. a 3. rade a tretím výrokom zrušil rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa žalovanej v 1. rade (t. j. už [REDAKOVANÉ]) a vec vrátil na ďalšie konanie.

15. Vzhľadom na už zhrnutý priebeh sťažovateľom namietaného konania (pôvodne vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 119/2008 a následne pod sp. zn. 11 C 169/2009) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (31. augusta 2016) už niekoľko rokov nebol účastníkom tohto konania. Účastníctvo sťažovateľa v namietanom konaní zaniklo 20. septembra 2012, t. j. nadobudnutím právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 10 Co 82/2011-172 z 15. decembra 2011, ktorým krajský súd pripustil vstup [REDAKOVANÉ] do konania ako žalovanej v 1. rade na miesto sťažovateľa.

16. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným

postupom, prípadne rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti. Z uvedeného vyplýva, že na podanie sťažnosti ústavnému súdu je v zásade (okrem niektorých výnimiek, ktoré v danom prípade dané nie sú) aktívne legitimovaný iba účastník konania vystupujúci pred orgánom verejnej moci, ktorému mohla byť jeho postupom alebo rozhodnutím objektívne spôsobená nejaká ujma.

17. Ústavný súd preto uzatvára, že absencia účasti sťažovateľa v namietanom konaní objektívne vylučuje možnosť porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v namietanom konaní. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť ústavnému súdu bola v tomto prípade podaná sťažovateľom, ktorý nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou na jej podanie, a preto ju ústavný súd po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú neoprávnenou osobou.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2016